

Sử dụng phương pháp Dạy học dự án nhằm cải thiện kỹ năng nói tiếng Anh cho sinh viên ngành Giáo dục mầm non Trường Cao đẳng Vĩnh Phúc

Lê Thị Thùy, Nguyễn Ngọc Quyên, Đoàn Việt Phương*

*Trường Cao đẳng Vĩnh Phúc

Received: 11/4/2024; Accepted: 16/4/2024; Published: 19/4/2024

Abstract: The study aimed to find out the effectiveness of using project-based learning (PBL) on improving students' speaking skills at Vinh Phuc college by doing action research consisting of 25 second-year preschoolers. The research also looked for students' perception on applying the method in speaking lessons. The pre-questionnaire and post-questionnaire were delivered to clarify students' difficulties in speaking English and what aspects affected their speaking competence, and their perception after using the method in their speaking lessons as well. The pre-test and post-test were designed to find out the differences in students' speaking abilities between before and after the experiment. To have more reliable results, a questionnaire was sent to 15 teachers and lecturers who are teaching English for non-majored English students at Vinh Phuc college and Hanoi pedagogical University No2 to get their valuable experiences and suggestions in dealing with the method in teaching and learning English speaking. The data were recorded and quantitatively and qualitatively analyzed to clarify the aims and objectives. After 11 weeks of learning, the study showed that there was an improvement in students' speaking skills through the three dimensions including pronunciation, vocabulary and grammar, and interactive communication; thereby the research suggested that PBL should be widely implemented in the classroom.

Keywords: project-based learning, speaking skills, students' perception, Vinh Phuc college

1. Đặt vấn đề:

Phương pháp dạy học dự án (Project-based learning) do nhà triết học người Mỹ John Dewey (1859-1952) khởi xướng vào đầu thế kỉ XX. Đây là phương pháp dạy học (PPDH) tích cực với học thuyết "learning by doing and experiencing" (Học thông qua hành động và trải nghiệm). Häkkinen và nnk cho rằng: PPDH dự án là một PP hiệu quả để người học phát triển các năng lực cần thiết trong thế kỷ XXI bằng cách thúc đẩy tư duy phản biện cũng như giải quyết vấn đề, phát triển kỹ năng (KN) giao tiếp liên nhân, hiểu biết về thông tin và truyền thông, hợp tác, lãnh đạo và làm việc theo nhóm, đổi mới và sáng tạo.

KN nói là KN dùng âm thanh để diễn tả ý nghĩ, ý kiến, lời nói của mình nhằm mục đích bày tỏ ý kiến, trò chuyện, giao tiếp với người nghe. Thông qua cuộc trò chuyện người nói với người nghe trao đổi thông tin lẫn nhau. Harmer đã nói rằng nói có nhiều khía cạnh khác nhau bao gồm hai loại chính, cụ thể là tính chính xác và lưu loát. Có nhiều yếu tố ảnh hưởng đến KN nói của SV. Brown cho rằng các yếu tố tâm lý như lòng tự trọng, nỗi sợ và nguồn cảm hứng có liên quan đến quá trình rèn luyện ngôn

ngữ của người học. Khi sinh viên (SV) tự ti, mặc cảm hoặc có trình độ tiếng Anh kém được yêu cầu phát biểu, các em thường e sợ và giữ im lặng trong khoảng thời gian dài.

KN nói được xem là KN quan trọng nhất để học một ngoại ngữ. Tuy nhiên, trên thực tế, việc dạy và học KN nói vẫn đang được xem nhẹ và hầu hết các tiết học nói đang dừng lại ở việc thực hành lặp lại các bài hội thoại hoặc học thuộc lòng hội thoại.

2. Nội dung nghiên cứu:

2.1. Tổng quan về vấn đề nghiên cứu

- *Kỹ năng nói* là KN dùng âm thanh để diễn tả ý nghĩ, ý kiến, lời nói của mình nhằm mục đích bày tỏ ý kiến, trò chuyện, giao tiếp với người nghe. Thông qua cuộc trò chuyện, người nói và người nghe trao đổi thông tin lẫn nhau.

- *Các yếu tố cấu thành KN nói:* Tác giả Brown đề cập đến 5 yếu tố có trong KN nói bao gồm khả năng lĩnh hội (comprehension), ngữ pháp (grammar), từ vựng (vocabulary), phát âm (pronunciation) và sự trôi chảy (fluency).

- *Đánh giá KN nói:* Theo Thornbury, một chương trình ngôn ngữ phát triển KN nói mà không có bất kì đánh giá nào sẽ mất đi mục đích của nó. Để đánh giá

KN nói của SV, tác giả sử dụng tiêu chí đánh giá của tổ chức Cambridge, dành cho trình độ tiếng Anh A2.

- *Tầm quan trọng của dạy KN nói:* KN nói được xem là KN quan trọng nhất để học một ngoại ngữ. Trong bốn KN cơ bản: Nghe, Nói, Đọc, Viết thì KN nói dường như là quan trọng hơn cả. Brown cho rằng nói là KN mà SV sẽ được đánh giá cao nhất trong các tình huống thực tế.

- *Các nguyên tắc dạy KN nói:* Để giúp SV tham gia vào ngôn ngữ đích một cách chủ động, tích cực, GV cần phải lưu ý về các PP giảng dạy KN nói trong lớp học dựa trên các giá trị cơ bản của Brown: Tập trung vào sự trôi chảy và chính xác; Có những chiến lược tạo động lực; Khuyến khích sử dụng ngôn ngữ trung thực; Phản hồi và chỉnh sửa lỗi sai; Đảm bảo sự kết nối tự nhiên quá trình giao tiếp.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Ngoài PP phân tích, tổng hợp, khái quát hóa tài liệu, văn bản liên quan đến vấn đề nghiên cứu, tác giả sử dụng PP quan sát nhằm thu thập dữ liệu liên quan, đánh giá sự tiến bộ của SV sau mỗi giờ học.

Phiếu điều tra được thiết kế với mục đích:

+ Tìm hiểu nhận thức của SV về tầm quan trọng của KN nói, những khó khăn SV phải đối mặt trong quá trình rèn luyện KN này.

+ Tìm hiểu về sự tiến bộ của SV sau khi sử dụng PPDH dự án trong các tiết học KN nói, cũng như thái độ và sự tiếp nhận của SV về việc sử dụng PP dạy học này trong quá trình rèn luyện KN nói.

PP thống kê toán học được sử dụng nhằm xử lý số liệu trong các bài kiểm tra trước và sau khi áp dụng hoạt động dự án trong giờ học nói của SV.

Tham khảo ý kiến đánh giá, đóng góp của các nhà khoa học giáo dục, các tác giả đi trước, đồng nghiệp nhằm làm rõ hơn hiệu quả của PPDH dự án đối với việc rèn luyện KN nói tiếng Anh của SV, một số lời khuyên hữu ích trong việc áp dụng PP giảng dạy này.

PP nghiên cứu hành động được các nhà sư phạm và các chuyên gia nghiên cứu giảng dạy ngôn ngữ đưa ra. Theo Elliot, đây là “một PP nghiên cứu các tình huống trong lớp học để nâng cao chất lượng hoạt động dạy học. Chính vì vậy NCHD luôn là “hoạt động nghiên cứu được tiến hành cùng lúc với hoạt động giảng dạy”.

Bước 1: Lên kế hoạch (tuần 1 và 2)

Tìm ra khó khăn của SV khi thực hành KN nói tiếng Anh. Nghiên cứu các giải pháp cải thiện KN nói cho SV: sử dụng PPDH dự án, lựa chọn 3 dự án liên quan đến 5 chủ đề có trong chương trình học Tiếng Anh 2.2 của SV K25A ngành GDMN.

Bước 2: Thực hiện kế hoạch + Bước 3: quan sát: GV và SV thảo luận về các chủ đề có trong chương trình học và thống nhất về chủ đề của các dự án. SV làm việc theo nhóm để thực hiện các dự án. GV hỗ trợ SV về KN thuyết trình, tin học, trao đổi thông tin qua facebook, zalo, email... Sau mỗi dự án, SV thuyết trình, trưng bày sản phẩm của nhóm trên máy chiếu hoặc video, GV và các SV trong lớp cùng nhận xét, góp ý cho sản phẩm. GV sử dụng các công cụ đánh giá, quan sát để thu thập dữ liệu.

Bước 4: Thẩm định

Đánh giá sự tiến bộ của SV sau quá trình rèn luyện KN nói thông qua PP học tập dự án cũng như nhận thức của người học về PP học tập này. Viết báo cáo về số liệu đã tìm được thông qua các dữ liệu đã thu thập được.

2.3. Kết quả nghiên cứu

2.3.1. Từ các bài kiểm tra

Để làm sáng tỏ hiệu quả của PPDH dự án trong việc cải thiện KN nói cho SV, đặc biệt thông qua các tiêu chí từ vựng và ngữ pháp, phát âm, tương tác giao tiếp, bài kiểm tra trước và sau dự án được thực hiện. Bài kiểm tra được chia làm 2 phần. Thí sinh thực hiện kiểm tra theo cặp. Mỗi cặp thí sinh có tối đa 10 phút để thực hiện bài thi, dựa trên tiêu chuẩn đánh giá của Cambridge, trình độ A2. Điểm kiểm tra trước và sau dự án thể hiện sự tiến bộ rõ rệt của SV.

Số liệu thống kê cho thấy nhóm SV có mức điểm số trung bình và yếu có sự tiến bộ đáng kể, tăng lần lượt 1,9 và 1,6 điểm so với trước khi học tập thông qua Dự án. Điều này cho thấy PP học tập này đã mang đến nhiều sự khích lệ cho SV, khiến các em cảm thấy hứng thú hơn trong học tập, tiếp thu bài học hiệu quả và tiến bộ rõ rệt.

Nhìn chung tất cả SV lớp K25A GDMN đều có sự cải thiện về từ vựng và ngữ pháp. Biểu đồ có thể thấy nhóm SV trung bình có sự chuyển biến lớn hơn cả, khoảng cách giữa 2 bài kiểm tra là 2.45. Hai nhóm SV còn lại cũng có nhiều chuyển biến đáng kể, nhóm SV khá là 2.33 và nhóm SV trung bình là 2.23. Điều này cũng được thể hiện đồng nhất trong phần phiếu điều tra sau thực nghiệm, 76% SV chọn từ vựng và 72% SV chọn ngữ pháp là yếu tố được cải thiện trong KN nói của mình.

Nhóm SV trung bình và yếu vẫn là nhóm có nhiều tiến bộ trong việc rèn luyện phát âm. Sự tiến bộ này thể hiện rằng PP học tập theo Dự án đã cho các em có nhiều cơ hội học hỏi từ các bạn, có cơ hội thể hiện bản thân; mà PP học tập trước đó các em có thể gặp khó khăn vì sự bị động trong học tập.

2.3.2. Thông qua quan sát

Đề SV hiểu và nắm được các nội dung cần trình bày, GV đã đặt ra các câu hỏi về chuẩn bị cho một chuyến đi du lịch. Mặc dù rất hào hứng, SV không tự tin trả lời bằng tiếng Anh, các em ngập ngừng, nói tiếng Việt hoặc không trả lời. Trong phần trình bày của mình, hầu hết các em chưa tự tin thuyết trình nội dung bằng tiếng Anh. Các em vẫn liên tục nhìn vào giấy nhắc, hoặc poster trên bảng. Hầu hết các em đều gặp lỗi sai về phát âm, các cấu trúc ngữ pháp, và sắp xếp về từ vựng. SV không nhìn khán giả khi thuyết trình và các thành viên khác trong lớp chưa dám đặt câu hỏi. GV đã khuyến khích, động viên, khen ngợi để các em thể hiện bản thân, mạnh dạn trình bày sản phẩm của nhóm.

Sản phẩm của các nhóm được dán lên bảng, các SV đọc, lựa chọn địa điểm du lịch mà mình thích nhất, phù hợp nhất và tặng 1 sao cho sản phẩm được lựa chọn. Phần bình chọn diễn ra khá hào hứng, SV có cơ hội tương tác cùng các bạn, thể hiện quan điểm của các em và cũng là cách sản phẩm tốt nhất được vinh danh và công nhận. Nhờ vào những động lực đó mà các em hào hứng để bước tiếp vào tiểu dự án số 2.

Với tiểu dự án số 2, SV được học về chủ đề 'hạt giống của sự thay đổi', các em được biết đến các sản phẩm mang lại nhiều lợi ích cho con người trong lịch sử. Các em có được thông tin về những loại cây trồng như bông, mía đường, thuốc lá,... đã thay đổi lịch sử loài người. Các em cũng biết thêm thông tin về các sản phẩm yêu thích của tuổi trẻ như coca, hamburger, Pepsi... GV cùng SV chuẩn bị cho dự án tìm hiểu về 1 sản phẩm của đất nước mà các em yêu thích hoặc sản phẩm gắn liền với cuộc sống của các em. Trong dự án này, các em tìm hiểu về lịch sử ra đời của sản phẩm, công dụng của sản phẩm, giá thành và lí do tại sao các em yêu thích sản phẩm đó, muốn quảng bá cho sản phẩm đó. Các sản phẩm trưng bày là sản phẩm thật. Trong phần trình bày sản phẩm dự án, các em đã đưa những sản phẩm gắn liền với Việt nam như áo dài, bánh mì, nón lá, ... và các sản phẩm gắn với cuộc sống của các em đó là máy tính và điện thoại. Các em tự tin hơn khi thuyết trình, một số bạn mạnh dạn đặt câu hỏi.

2.3.3. Khảo sát chuyên gia

Qua khảo sát, có thể thấy ý kiến của GV về PPDH dự án trong việc cải thiện KN nói cho SV là vô cùng khả quan. 100% GV đều cho rằng đây là PPDH tích cực, phát huy được tính chủ động, sáng tạo của SV. Trên 90% GV cho rằng đây là hình thức học hiệu quả và có thể mang lại nhiều lợi ích thiết thực cho

SV như tăng khả năng giao tiếp tương tác (93,3%), phát âm (66,7%) và cải thiện từ vựng (66,7%) và ngữ pháp (33,3%) của SV.

Phần lớn GV đều cho rằng nên thực hiện các dự án thường xuyên trong giảng dạy KN nói cho SV với những lời khuyên hữu ích như: áp dụng PPDH tích cực đóng vai trò then chốt nhằm tăng cường khả năng giao tiếp, nghe nói cho SV không chuyên, để khi ra trường các em có KN giao tiếp ở mức độ cơ bản. Một số GV cho rằng các em có ý tưởng phong phú, khả năng sử dụng CNTT khá thành thạo, tuy nhiên do các em còn tham kiến thức, KN thuyết trình còn chưa thành thạo, và phát âm của nhiều em còn chưa chuẩn nên dẫn đến tự ti, ngại nói tiếng Anh trước đám đông.

3. Kết luận

Nghiên cứu về sử dụng PPDH dự án để cải thiện KN nói cho SV năm thứ 2 ngành GDMN Trường Cao đẳng Vĩnh Phúc được thực hiện trong 11 tuần, học kì 1, năm học 2022-2023. Đối tượng nghiên cứu bao gồm 25 SV lớp K25A mầm non. Nghiên cứu được thực hiện với 2 mục tiêu tổng quát: Thứ nhất, làm sáng tỏ hiệu quả của PPDH dự án trong việc cải thiện KN nói cho SV, đặc biệt thông qua các tiêu chí như khả năng hiểu, ngữ pháp, từ vựng, phát âm và độ trôi chảy, giao tiếp tương tác. Thứ 2, tìm hiểu nhận thức của SV về việc sử dụng PPDH dự án trong các hoạt động nói tiếng Anh.

Việc áp dụng PPDH dự án đã cho thấy những tiến bộ rõ rệt của SV trong việc rèn luyện KN nói tiếng Anh. Hầu hết các yếu tố gây khó khăn cho quá trình giao tiếp của SV như thiếu từ vựng, không nắm được cấu trúc ngữ pháp, tự ti, thiếu cơ hội giao tiếp, sợ nói trước đám đông, sợ mắc lỗi đều đã được cải thiện. Cụ thể hơn, mức độ sẵn sàng tham gia vào các hoạt động học tập của hầu hết SV đều tăng lên. Họ hào hứng hơn trong các hoạt động cặp, nhóm. Sẵn sàng chia sẻ quan điểm, ý kiến trước tập thể lớp. Vào cuối học kỳ, hầu hết SV đều cho thấy sự tiến bộ trong cả bốn KN ngôn ngữ, đặc biệt là KN nói tiếng Anh. Phần lớn các em đều mong muốn được thường xuyên tổ chức hoạt động học dựa trên Dự án.

Tài liệu tham khảo

1. Brown, H. D. (2003). *Language Assessment – Principles and Classroom Practice*. Pearson ESL.
2. Brown, H. D. (2007). *Principles of language learning and teaching*. (5th ed.) Pearson Longman.
3. Elliott, J. (1991) *Action Research for Educational Change*. Open University Press, Buckingham.